

Sådan boede man i ”gamle dage”

Langt de fleste gamle fotografier er enten taget i et fotoatelier eller i fri luft og viser følgelig mest personer eller bygninger og arbejdsprocesser i det fri. Sjældnere kom fotograferne indendørs for at dokumentere hvordan almindelige mennesker boede og havde indrettet sig i deres private hjem.

At det forholder sig sådan er ganske naturligt, da fotografer før i tiden ikke havde de samme tekniske muligheder for at fotografere inden døre som man har i dag. I dag er alle kameraer dels udstyret med blitz og navnlig de nyeste digitale kameraer kan indstilles, så de kan tage brugelige billeder selvom belysningen er meget ringe. Heldigvis findes der også fra vores område en del bevarede billeder, der viser hvordan folk boede før i tiden.

Køkken på en større gård – om lidt er kaffen klar

Her ser vi ind i et køkken på en større gård, hvor der er ved at blive brygget kaffe på det store brændekomfur, mens et par af karlene venter på det færdige resultat.

Pigen til venstre står med serveringsbakken. Hun er på vej ind til gårdejeren, der har fået besøg.

Pigerne på en større gård får sig en kaffetår

Her er vi i et andet køkken på en større gård. Pigerne tager sig tid til en kop kaffe.

Bemærk hylden, hvor der opbevares sukker, kaffe, kakao, sukker, salt og meget andet i dåser, krukker eller poser.

Som hyldepapir er anvendt avissider, som i kanten er klippet i fine takkede mønstre.

Dagligstue

Her kigger vi ind i stuen hos rejsebud Christian Thomsen med hustru Marren Dodensig og børn i Støvring.

Billedet er tydeligvis opstillet, da alle er i det fineste tøj og alt omhyggeligt opstillet, så mest muligt præsenteres.

På væggene hænger familie billeder, genrebilleder og nogle opsatser med nips.

Ung familie ved spisebordet

Også denne unge familie har gjort alt for at man skal præsentere sig så godt som muligt.

På spisebordet er anbragt familie billeder. Datteren har fået lov at opstille sin dukke.

Over bordet hænger den elektriske belysning.

Det var meget almindeligt at anbringe blomster på piedestaler rundt i stuen.

Familie fra Byrsted ved spisebordet

Denne lille familie fra Byrsted har tydeligvis ikke så meget plads at gøre godt med som familien fra Støvring, så møblerne står tæt.

Ved siden af spisebordet ses faderens uundværlige chaiselong, hvor han i de fleste hjem havde det privilegium at kunne nappe sig en lur efter aftenmaden. Det var før fjernsynets tid.

Indre Missionsk familie

Denne familie med de fire børn er tydeligvis ikke så velstillet som de to forrige. Her er der ikke pudset loft, men rå brædder, og det er så som så med opstillet fint udstyr.

Derimod ses det tydeligt, at familien er med i kredsen omkring Indre Mission, idet billederne på væggen er typiske for denne bevægelse. Det allerstørste billede forestiller Vilhelm Beck, der var Indre Missions mangeårige og yderst kontante formand.

Pastor Paulus Kiilerichs stue i Øster Hornum

Her er vi indenfor hos en familie, der i flere henseender er en modsætning til den forrige.

Vi kigger indenfor hos sognepræst Paulus Kiilerich i Øster Hornum, der nok havde bedre råd til møblement og udstyr.

At han var ivrig grundtvigianer ses af det store portræt af Grundtvig, der hænger over sofaen i den tilstødende stue.

Fotografen er selv kommet med – se spejlet i hjørnet!

Disse to billeder er ligeledes fra pastor Kiilerichs stuer.

Bemærk de mange portrætfoto på klaveret og planterne på piedestaler. Radioen og det elektriske lys viser, at vi er oppe i 1930'erne eller 1940'erne.

Her er det lærer Jens Mark Sørensens stue, vi kigger ind i. Belysningen er en ophængt petroleumslampe og stuen opvarmes med en blankpoleret kakkelovn.

Portrættet på væggen er lærer Mark Sørensens første hustru, der døde i 1911.

Lærer Mark Sørensen havde sig en god lænestol, lige ved siden af kakkelovnen.

Lærer Jens Sørensen Marks stue på Øster Hornum Skole

Som de fleste andre lærere kunne Sørensen spille på et eller flere instrumenter. Yderst til højre på øverste billede anes et harmonium.

Her kigger vi så den anden vej i stuen. På væggen hænger et billede af Øster Hornum Kirke. Til venstre hænger et billede af hans svigerforældre, gårdejer Søren Qvist og hustru. Billedet til højre er sandsynligvis hans egne forældre.

Lærer Jens Sørensen Marks stue på Øster Hornum Skole

Stig og Astrid Nielsens stue i Guldbæk Skole

I Guldbæk Skole boede fra 1917 til 1953 lærer Stig Nielsen med hustruen Astrid, der var datter af lærer Jens Mark Sørensen fra Øster Hornum.

Skolen blev bygget før der kom elektricitet til området, så belysningen var petroleumslampen, der suppleredes af seks stearinlys.

Stig og Astrid Nielsens stue i Guldbæk Skole

Opvarmningen var naturligvis kakkelovnen, der ses i hjørnet.

Som på flere af de foregående billeder ses potteplanter opstillet på piedestaler.

De ophængte billeder er først og fremmest landskabsbilleder af den lidt mere romantiske slags.

Et par behagelige lænestole er der blevet plads til.

Yderst til højre anes chaiselongen.

Lærer Alstrups lille stue med kone og svigerfar

Da man i 1917 byggede Volstrup Skole, var det egentlig meninger, at her kun skulle ansættes en ugift lærerinde, og derfor var den tilhørende lejlighed meget lille. Imidlertid blev lærer Alstrup, der ses til højre, ansat. Beboelsen var derfor noget trang, da han var gift og tillige skulle huse svigerfaderen.

Boligen blev i 1926 udvidet, så der herefter var bedre plads til hele familien.

Ældre kvinde med fotoalbum

Denne ældre kvinde sidder ved sit stuebord og kigger i fotoalbummet.

På bordet er i dagens anledning opstillet en del nipsting, der betød noget for hende.

Malermester Viggo Hovgaards stue

Malermester Hovgaard var en aktiv herre. Foruden at passe sit arbejde som malermester, var han byens fotograf, og mange af de viste billeder er taget af ham.

I 1916 var han blandt initiativtagerne til oprettelse af byens vandkraftværk, og hver søndag spillede han i kirken.

Hans kone Emmy passede byens telefoncentral, hvis omstillingsbord ses til højre i billedet.

Som nævnt spillede Viggo Hovgaard på orglet hver søndag i kirken.

Her er det to af hans døtre, der skal i gang med musikken. Den ene på violin, mens den anden trakterer harmoniet.

På billedet herunder er det ejeren af Stokkildegaard i Sørup, Peder Jacobsen Andersen og hans hustru Karen Lyngberg Andersen, der musicerer.

Bemærk på begge billeder, at man måtte klare sig med to stearinlys til at belyse noderne, når der ikke var nok dagslys.

*Billederne er alle fra Lokalhistorisk Arkiv, beliggende på Øster Hornum Skole.
Udvalgt og kommenteret af Niels Nørgaard Nielsen 2012.*